

1 DEFINITION OF A CHILD	2 NO DISCRIMINATION	3 BEST INTERESTS OF THE CHILD	4 MAKING RIGHTS REAL	5 FAMILY GUIDANCE AS CHILDREN DEVELOP	6 LIFE, SURVIVAL AND DEVELOPMENT	7 NAME AND NATIONALITY
8 IDENTITY	9 KEEPING FAMILIES TOGETHER	10 CONTACT WITH PARENTS ACROSS COUNTRIES	11 PROTECTION FROM KIDNAPPING	12 RESPECT FOR CHILDREN'S VIEWS	13 SHARING THOUGHTS FREELY	14 FREEDOM OF THOUGHT AND RELIGION
15 SETTING UP OR JOINING GROUPS	16 PROTECTION OF PRIVACY	17 ACCESS TO INFORMATION	18 RESPONSIBILITY OF PARENTS	19 PROTECTION FROM VIOLENCE	20 CHILDREN WITHOUT FAMILIES	21 CHILDREN WHO ARE ADOPTED
22 REFUGEE CHILDREN	23 CHILDREN WITH DISABILITIES	24 HEALTH, WATER, FOOD, ENVIRONMENT	25 REVIEW OF A CHILD'S PLACEMENT	26 SOCIAL AND ECONOMIC HELP	27 FOOD, CLOTHING, A SAFE HOME	28 ACCESS TO EDUCATION
29 AIMS OF EDUCATION	30 MINORITY CULTURE, LANGUAGE AND RELIGION	31 REST, PLAY, CULTURE, ARTS	32 PROTECTION FROM HARMFUL WORK	33 PROTECTION FROM HARMFUL DRUGS	34 PROTECTION FROM SEXUAL ABUSE	35 PREVENTION OF SALE AND TRAFFICKING
36 PROTECTION FROM EXPLOITATION	37 CHILDREN IN DETENTION	38 PROTECTION IN WAR	39 RECOVERY AND REINTEGRATION	40 CHILDREN WHO BREAK THE LAW	41 BEST LAW FOR CHILDREN APPLIES	42 EVERYONE MUST KNOW CHILDREN'S RIGHTS

43-54

HOW THE CONVENTION WORKS

КОНВЕНЦИЯ ЗА ПРАВАТА НА ДЕТЕТО

КОНВЕНЦИЯТА НА ООН ЗА ПРАВАТА НА ДЕТЕТО – ДЕТСКАТА ВЕРСИЯ

Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на детето е важно споразумение между държавите, които са обещали да защитават правата на децата.

В Конвенцията за правата на детето се обяснява кои са децата, кои са техните права и кои са отговорностите на правителствата. Всички права са свързани помежду си, всички са еднакво важни и не могат да бъдат отнети на децата.

Този текст се подкрепя от Комитета по правата на детето.

1
DEFINITION OF A CHILD
Дете е всяко лице на възраст под 18 години.

2
NO DISCRIMINATION
Всички деца имат тези права, без значение кои са, къде живеят, какъв език говорят, каква е религията им, какво мислят, как изглеждат, дали са момче или момиче, дали имат увреждане, дали са богати или бедни и независимо от това кои да техните родители или семейства, в какво вярват или какво правят. Никое дете не трябва да бъде третирано несправедливо по каквато и да е причина.

3
BEST INTERESTS OF THE CHILD
Когато възрастните вземат решения, те трябва да мислят за това как те ще се отразят на децата. Всички възрастни трябва да правят това, което е най-добро за децата. Правителствата трябва да гарантират, че децата са защитени и техните родители или други хора се грижат за тях, когато е необходимо. Правителствата трябва да са сигурни, че хората и местата, отговорни за грижата за децата, си вършат добре работата.

4
MAKING RIGHTS REAL
конвенция.

Правителствата трябва да направят всичко по силите си, за да гарантират, че всяко дете в тяхната страна може да се ползва от всички права, предвидени в тази конвенция.

5
FAMILY GUIDANCE AS CHILDREN DEVELOP
нуждаят.

Правителствата трябва да позволят на семействата и общностите да напътстват децата си, така че когато порастнат те да се научат да използват правата си по най-добрия начин. Колкото повече растат децата, от толкова по-малко напътствия ще се нуждаят.

6
LIFE, SURVIVAL AND DEVELOPMENT

Всяко дете има право да бъде живо. Правителствата трябва да гарантират, че децата оцеляват и се развиват по най-добрия възможен начин.

7
NAME AND NATIONALITY

Децата трябва да бъдат регистрирани, когато се родят, и да им бъде дадено име, което официално признато от правителството. Децата трябва да имат гражданство (да принадлежат към дадена държава). Когато е възможно, децата трябва да познаят родителите си и да бъдат обгрижвани от тях.

8
IDENTITY

Децата имат право на собствена самоличност – официален документ, посочващ кои са те, какво е тяхното име, националност и семейна принадлежност. Никой не бива да им отнема това право, но ако това се случи, правителствата трябва да помогнат на децата да си възвърнат бързо самоличността.

9
KEEPING FAMILIES TOGETHER

Децата не бива да бъдат разделяни от родителите си, освен ако те не полагат подходящи грижи за тях – например, ако някой родител наранява или не се грижи за детето си. Децата, чиито родители не живеят заедно, трябва да поддържат контакт и с двамата си родители, освен ако това може да навреди на детето.

10
CONTACT WITH PARENTS ACROSS COUNTRIES

Ако детето живее в различна държава от родителите си, правителството трябва да разреши на детето и родителите да пътуват, така че да поддържат връзка и да могат да бъдат заедно.

11
PROTECTION FROM KIDNAPPING

Правителствата трябва да предотвратят извеждането на деца от страната, когато това е в разрез със закона, например при опит за отвлечане от някого или ако единият родител задържи дете в чужбина, когато другият не е съгласен.

12
RESPECT FOR CHILDREN'S VIEWS

Децата имат право да изразяват свободно мнението си по въпроси, които ги касаят. Възрастните трябва да се вслушват в децата и да ги приемат на сериозно.

13
SHARING THOUGHTS FREELY

Децата имат право да споделят с другите това, което са научили, мислят и чувстват, като говорят, рисуват, пишат или по друг начин, освен ако това не вреди на други хора.

14
FREEDOM OF THOUGHT AND RELIGION

Децата могат сами да избират какво да мислят, какво мнение или религия да имат, стига това да не пречи на други хора да се възползват от правата си. Родителите могат да напътстват децата, така че когато порастнат, да се научат да използват правилно това право.

15
SETTING UP OR JOINING GROUPS

Децата могат да се присъединяват към групи или да създават организации и да се срещат помежду си, стига това да не вреди на други хора.

16
PROTECTION OF PRIVACY

Всяко дете има право на личен живот. Законът трябва да защитава непрокосновеността на личния живот, семейството, дома, комуникацията и репутацията (доброто име) на децата от всякакви атаки.

17
ACCESS TO INFORMATION

Децата имат право да получават информация от интернет, радио, телевизия, вестници, книги и други източници. Възрастните трябва да се уверят, че информацията, която децата получават не е вредна. Правителствата трябва да насърчават медиите да споделят информация от множество различни източници, на езици, които всички деца могат да разберат.

18
RESPONSIBILITY OF PARENTS

Родителите са главните отговорници за отглеждането на детето. Когато детето няма родители, друг възрастен, наречен "настойник", поема тази отговорност. Родителите и настойниците винаги трябва да се съобразяват с това, което е най-добро за детето. Правителствата трябва да им помагат. Когато детето има двама родители, и двамата трябва да носят отговорност за отглеждането му.

19
PROTECTION FROM VIOLENCE

Правителствата трябва да защитават децата от насилие, злоупотреба и пренебрегване от страна на всеки, който се грижи за тях.

20
CHILDREN WITHOUT FAMILIES

Всяко дете, което не може да бъде обгрижвано от собственото си семейство, има право да бъде обгрижвано по подходящ начин от хора, които уважават религията, културата, езика и други аспекти от живота на детето.

21
CHILDREN WHO ARE ADOPTED

Когато децата се осиновяват е важно да се направи това, което е най-добро за тях. Ако за детето не могат да се полагат подходящи грижи в собствената му държава – например да живее при друго семейство – то може да бъде осиновено в друга държава.

22

REFUGEE CHILDREN

Деца, които се преместват от родната си страна в друга като бежанци (защото не е било безопасно да останат там), трябва да получат помощ и закрила и имат същите

права, като децата родени в тази страна.

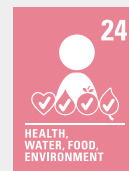

23

CHILDREN WITH DISABILITIES

Всяко дете, което има увреждане трябва да се радва на възможно най-добрия живот в обществото. Правителствата трябва да премахнат всички пречки

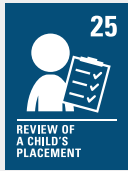
пред децата с увреждания за да станат те независими и да участват активно в живота на общността.

24

HEALTH, WATER, FOOD, ENVIRONMENT

Децата имат право на най-добрите възможни здравни грижи, чиста вода за пиене, здравословна храна и чиста и безопасна среда за живеене. Всички възрастни и деца трябва да разполагат с информация за това как да бъдат в безопасност и в добро здраве.

25

REVIEW OF A CHILD'S PLACEMENT

Ситуацията на всяко дете, което е настанено извън дома – поради мерки за неговата закрила, грижа или здраве – трябва да бъде редовно проверявана, за да се види дали всичко върви добре и дали това все още е най-доброто място за детето.

26

SOCIAL AND ECONOMIC HELP

Правителствата трябва да предоставят парични средства или друга подкрепа, за да помагат на децата от бедни семейства.

27

FOOD, CLOTHING, A SAFE HOME

Децата имат право на храна, облекло и безопасно място за живеене, за да могат да се развиват по най-добрия възможен начин. Правителството трябва да помага на семействата и децата, които не могат да си позволят това.

28

ACCESS TO EDUCATION

Всяко дете има право на образование. Началното образование трябва да бъде безплатно. Средното и висшето образование трябва да бъдат достъпни за всяко дете. Децата трябва да бъдат насърчавани да ходят на училище до възможно най-високата степен. Дисциплината в училищата трябва да защита правата на децата и никога да не използва

насилие.

29

AIMS OF EDUCATION

Образованието на децата трябва да им помогне да развият своята личност, таланти и способности. То трябва да ги научи да разбират собствените си права и да уважават правата, културите и различията на другите хора. То трябва да им помогне да живеят в мир и да опазват околната среда.

30

MINORITY CULTURE, LANGUAGE AND RELIGION

Децата имат право да използват собствения си език, култура и религия, дори и те да не се споделят от повечето хора в страната, в която живеят.

31

REST, PLAY, CULTURE, ARTS

Всяко дете има право на почивка, отдик, игра и участие в културни и творчески дейности.

32

PROTECTION FROM HARMFUL WORK

Децата имат право да бъдат защитени от работа, която е опасна или която вреди на тяхното образование, здраве или развитие. Ако децата работят, те имат право да бъдат в безопасност и да получат справедливо възнаграждение.

33

PROTECTION FROM HARMFUL DRUGS

Правителствата трябва да защитават децата от това да употребяват, произвеждат, носят или продават вредни вещества.

34

PROTECTION FROM SEXUAL ABUSE

Правителството трябва да защитава децата от сексуална експлоатация (някой да се възползва от тях) и сексуално насилие, включително от хора, които принуждават деца да правят секс срещу пари или да правят сексуални снимки или филми с тях.

35

PREVENTION OF SALE AND TRAFFICKING

Правителствата трябва да гарантират, че децата не биват отвлечани, продавани или отвеждани в други държави или на места, където са експлоатирани (някой да се възползва от тях).

36

PROTECTION FROM EXPLOITATION

Децата имат право да бъдат защитени от всякакви видове експлоатация (от това някой да се възползва от тях), дори ако те не са посочени изрично в тази Конвенция.

37

CHILDREN IN DETENTION

Децата, които са обвинени в нарушаване на закона, не трябва да бъдат убивани, измъчвани, третирани жестоко, изпращани в затвора завинаги или затваряни в затвора заедно с възрастни. Затворът винаги трябва да е последна мярка и за възможно най-кратък срок. Децата в затвора трябва да имат правна помощ и да могат да поддържат връзка със семейството си.

38

PROTECTION IN WAR

във война.

Децата имат право на защита по време на война. Никое дете под 15 години не може да служи в армията и да взема участие

39

RECOVERY AND REINTEGRATION

здравето и достойнството си.

Децата имат право да получат помощ, ако са били наранени, пренебрегнати, малтретирани или засегнати от война, за да могат да възвърнат

40

CHILDREN WHO BREAK THE LAW

Децата, обвинени в нарушаване на закона, имат право на правна помощ и справедливо отношение. Трябва да има множество решения, които да помогнат на тези деца да станат добри членове на техните общности. Затворът трябва да бъде крайна мярка.

41

BEST LAW FOR CHILDREN APPLIES

да се използват.

Ако законите на дадена страна защитават децата по-добре от тази Конвенция, тогава тези закони трябва

42

EVERYONE MUST KNOW CHILDREN'S RIGHTS

Правителствата трябва активно да информират децата и възрастните за тази Конвенция, така че всички да знаят за правата на децата.

43-54

HOW THE CONVENTION WORKS

на всички свои права.

Тези членове разясняват как работят правителствата, Организацията на обединените нации – включително Комитетът по правата на детето и УНИЦЕФ – както и други организации, за да са сигурни, че всички деца се радват